

Ár 2013, mánudaginn 15. júlí, er dómþing Dómstóls Íþróttá- og Ólympíusambands Íslands (ÍSÍ) haldið af dómurinum Gunnari Guðmundssyni, Sigurði I. Halldórssyni og Sigurði Magnússyni á skrifstofu ÍSÍ í Laugardal.

Fyrir er tekið: Mál nr. 5/2013.

Lyfjaráð ÍSÍ

gegn

Jens Andra Fylkissyni

Í málinu er kveðinn upp svofelldur

DÓMUR

I.

Mál þetta er höfðað með kæru Lyfjaráðs ÍSÍ, dagsettri 25. mars 2013 og mótttekinni af skrifstofu ÍSÍ þann 26. mars 2013.

Kærði er Jens Andri Fylkisson kt.181075-4819, búsettur að Helluvaði 17, 110 Reykjavík.

Gunnar Guðmundsson, dómari í Dómstól Íþróttá- og Ólympíusambands Íslands fékk máli þessu úthlutað til dómsmeðferðar sama dag og kæran barst skrifstofu ÍSÍ þ.e. þann 25. mars s.l. Var kærða gefið tækifæri að koma að sínum sjónarmiðum eða halda upp vörnum vegna kærunnar. Skilaði kærði greinargerð þann 17. apríl s.l. og var kæranda gefinn kostur á að gera skriflegar athugasemdir, sem hann gerði þann 3. maí s.l. Svargreinargerð kærða barst dómnum þann 14. júní og voru málsaðilar þá boðaðir til þinghalds þann 1. júlí s.l.

Þar sem varnir komu fram af hálfu kærða ákvað dómari í samræmi við grein 23.6. í lögum ÍSÍ að kveðja til tvo meðdómsmenn þá Sigurð Inga Halldórsson hdl. og Sigurð Magnússon, doktor í líffræði.

Í þinghaldi þann 1. júlí s.l. að viðstöddum dómurum málsins og fulltrúum málsaðila var málið þingfest og ákveðið að málf lutningur yrði skriflegur. Voru þá lögð fram skjöl málsins nr. 1-6. Var báðum málsaðilum gefinn kostur á að skila skriflegum athugasemdum í síðasta lagi á hádegi þann 8. júlí 2013. Fyrir þann tíma barst skrifleg athugasemd frá lögmanni kærða í málinu ásamt fylgiskjölum.

Kröfur málsaðila

Af hálfu kæranda er þess krafist að kærði verði dæmdur til 4 ára óhlutgengis til þátttöku í allri starfsemi sem fram fer á vegum ÍSÍ, sambandsaðila þess eða félaga eða deilda innan þeirra, frá uppkvaðningu dóms að telja.

Af hálfu kærða er aðalkrafan sú að kröfum kæranda í málinu verði alfarið hafnað og til vara að kærði verði dæmdur til vægari viðurlaga en krafist er af hálfu kæranda.

II.

Í kæru lýsir kærandi málavöxtum þannig:

„Kærði er félagsmaður í Kraftlyftingasambandi Íslands, sbr. meðfylgjandi iðkendalista. Þann 8. og 9. mars 2013 var leitað aðstoðar kærða við að boða einn iðkanda sem kærði þjálfar í lyfjapróf.

Kærði er unnusti iðkandans sem reynt var að boða í lyfjapróf. Þegar vitnisburður allra aðila er skoðaður kemur í ljós atburðarrás þar sem kærði hefur áhrif á framgang boðunar iðkanda til lyfjæftirlits, með því að hafa samband við hana og ráðleggja henni að forðast boðunaraðila vegna þess að hann telji að hún muni greinast há í testósteróni en gæti orðið hrein eftir tvær vikur. Kærði og iðkandinn hafa bæði staðfest að kærði útvegaði henni töflur D-bol (Methandrostanol, en niðurbrotsefni þess er meðal annars 17-oh-methyl-17a-methyl-18-norandrost-1,4,13-triene-3-one) sem hún staðfestir að hafa tekið inn, sem innihalda efni sem er bannað samkvæmt bannlista WADA. Efnið tilheyrir flokki vefaukandi efna S1A á bannlista.

Eins og komið hefur fram er kærði þjálfari og unnusti iðkanda sem hann útvegaði efni sem eru á bannlista WADA og ætluð til að bæta árangur iðkandans í íþrótt sinni. Það er lítið mjög alvarlegum augum þegar þjálfarar útvega og gefa iðkendum ólögleg árangursbætandi efni og refsingar þyngri í slíkum málum.

Meðfylgjandi vitnisburðir kærða, iðkandans og lyfjæftirlitsaðila varpa skýru ljósi á brot kærða.“

Að öðru leyti vísar kærandi síðan til skýrslu Lyfjæftirlitsnefndar ÍSÍ og boðunaraðila um málavexti.

Af hálfu kæranda er vísað til þess að samkvæmt gr. 4.1.1. í lögum ÍSÍ um lyfjamál gildir bannlisti WADA innan ÍSÍ og á m.a. við alla skráða félagsmenn í félögum innan sambandsaðila ÍSÍ, sbr. gr. 1.2.1. Samkvæmt gr. 2 í lögum ÍSÍ um lyfjamál er lyfjamisnotkun bönnuð og telst brot m.a. framið ef sannað telst að gjöf eða tilraun til gjafar á bönnuðu efni eða aðferð sbr. gr. 2.8 hafi átt sér stað.

Með vísan til lýsingar á málavöxtum og framlagðra sönnunargagna, einkum játningar kærða, er það mat Lyfjaráðs ÍSÍ að kærði hafi með háttsemi sinni gerst sekur um brot á gr. 2.8 í lögum ÍSÍ um lyfjamál. Varðandi refsingu kærða bendir kærandi á að samkvæmt gr. 10.3.2. í lögum ÍSÍ um lyfjamál skal refsing fyrir fyrsta brot vera að lármarki fjögura ára óhlutgengi.

Að mati kæranda eiga sjónarmið og reglur um vægari refsingu ekki við í þessu máli varðandi lengd óhlutgengi kærða.

Varðandi lagarök eru kröfur kæranda í máli þessu reistar á lögum ÍSÍ um lyfjamál en einkum er vísað til greinar 1.2.1. varðandi það til hverra lögin taka. Til greinar 4 sem mælir fyrir um að bannlisti WADA gildi um íþróttamenn innan ÍSÍ og greinar 2.8 varðandi tegundar brots. Þá vísar kærandi til greinar 10 varðandi viðurlög einkum greinar 10.3.2.

III.

Kærði lýsir málavöxtum og málsástæðum þannig í greinargerð:

„Starfsmenn lyfjaeftirlitsnefndar komu í Sporthúsið föstudaginn 8. mars sl. hvar kærði var að þjálfari íþróttamenn og spurðu eftir kærðu, Jónínu Sveinbjörnsdóttur sem er unnusta kærða sem kærði jafnframt þjálfar en hún var þá þegar farin í sumarbústaðaferð með vinkonum sínum. Hann greindi kærðu símleiðis frá því að lyfjaeftirlitið væri að leita hennar. Það er rangt sem fram kemur í kæru (á hendur Jónínu) að kærða ætti að forðast að láta ná í sig strax. Það er einnig rangt að hann hafi greint Jónínu frá því að hún myndi líklegast mælast of há í testósteróni ef hún færi í lyfjapróf eins og fram kemur í sömu kæru. Hið rétta er að kærði sagði Jónínu að það gæti verið að hún mælist há en hann einfaldlega vissi það ekki.

Eins og þeir sem til þekkja vita þá mælast anabolískir sterar í líkama í u.þ.b. 6-8 vikur eftir inntöku. Það er efni sem er flokkað sem S1 (vefaukandi efni) og kærða Jónína er kærð fyrir að hafa neytt og kærði kærður fyrir að hafa gefið Jónínu. Þess vegna ætti að vera hægur vandi fyrir lyfjaeftirlitið að klára að rannsaka málið og kalla Jónínu í lyfjapróf. Með samþykki Jónínu og Jens Andra er þess hér með krafist að það sé gert. Það gengur augljóslega ekki að hægt sé að svipta tvo íþróttamenn æru og heiðri án þess að málið sé rannsakað að fullu.

Eins og fram kemur í málavaxtalýsingu kærðu Jónínu þá gaf kærði henni í góðri trú D-Bol Methadrogenol® sem hann taldi fæðubótarefni, s.k. booster. Taldi kærði að um hafi verið að ræða samlíkjandi efni við fæðubótarefnið (booster) D-Test sem Jónína hafði áður tekið. Enginn ásetningur lá fyrir hjá kærða að stuðla að því að Jónína neytti ólögmetra efna.

Kærði gerir alvarlegar athugasemdir við framkvæmd skýrslutöku af hálfu lyfjaeftirlitsnefndar sem hann mætti í þann 12. mars sl. Honum var ekki gerð grein fyrir réttarstöðu sinni eða hann ætti rétt á aðstoðarmanni eða lögmanni sér til aðstoðar. Kærði var ekki spurður hvort hann samþykkti að skýrslutakan væri tekin upp í hljóði. Slíkir annmarkar á formi skýrslutöku, sem svipar mjög til skýrslutöku lögreglu yfir sakborningum, eru alvarlegir. Grunaðir aðilar hjá lyfjaeftirlitsnefndinni hafa ekki ósvipaða réttarstöðu og aðilar í almennum sakamálum. Þeir eru eftir atvikum dæmdir í keppnisbann sem vekur athygli og umræðu meðal almennings ekki ólíkt dæmdum afbrotamönnum. Verði kærði dæmdur mun það augljóslega hafa mikil áhrif á þjálfunarferil hans og daglegt líf. Þess vegna verður að gera þá lágmarkskröfu til lyfjaeftirlitsnefndarinnar að betur sé staðið að skýrslutöku grunaðra íþróttamanna og eftir atvikum þjálfara þeirra eins og um ræðir í tilfelli skjólstaðinga minna.

Kærði gerir mjög alvarlegar athugasemdir hvernig staðið var að því að boða keppendur á hans vegum í viðtöl. Vísast til greinargerðar kærðu, Jónínu Sveinbjörnsdóttur hvað það varðar. Eru það mikil vonbrigði að ekki hafi verið staðið betur að vinnslu málsins enda hefur kærði og unnusta hans, kærða Jónína, sýnt lyfjaeftirlitsnefnd fulla samvinnu í máli þessu.

Í skýrslutökunni reyndi kærði að útskýra og koma því á framfæri við formann nefndarinnar að umrætt efni sem Jónína neytti væri ekki anabolískir sterar. Formaðurinn virtist af einhverjum orsökum búin að ákveða að umrætt efni væri sterar og er greinilegt á kærum á hendur Jens Andra og Jónínu að málið var ekki kannað nánar heldur ákveðið án rannsóknað að því er virðist að umrætt efni félli undir flokk S1 eins og fyrir greinir.

Varðandi útskýringar á umræddu efni og að ekki er kært fyrir inntöku á því heldur efni í flokki S1 vísast til greinargerðar Jónínu Sveinbjörnsdóttur sem og þá staðreynd að Jónína

neitaði aldrei lyfjaprófi og hún var heldur aldrei boðuð í slíkt próf. Eftir stendur í máli þessu að ekki er vitað hvað umrætt efni er sem Jónína tók. Málið er ekki rannsakað að fullu.“

Varðandi lagarök vísar kærði til laga ÍSÍ um lyfjamál.

IV

Niðurstöður

Eins og fram hefur komið byggir kærandi mál sitt á eftirtöldum atriðum:

1. Kærði hafði áhrif á framgang boðunar iðkanda til lyfjaeftirlits með því að ráðleggja henni að forðast boðunaraðila vegna þess að hann taldi að hún myndi greinast há í testósteróni
2. Kærði útvegaði iðkanda töflur, D-Bol (Methandrostanol), sem iðkandinn tók inn, en töflurnar innihalda efni á bannlista WADA

Kærði byggir vörn sína í meginatriðum á eftirtöldum atriðum:

1. Kærði viðurkennir ekki að hafa hvatt iðkandann til að forðast lyfjaeftirlit
2. Ekki hefur verið sýnt fram á að umrædd vara, sem kærði útvegaði iðkandanum og iðkandinn tók inn, innihaldi efni sem eru á bannlista WADA
3. Í yfirlýsingu lyfjafræðings kemur fram að ekki verði séð af innihaldslýsingu vörunnar að hún innihaldi nein efni sem eru á bannlista WADA
4. Svo virðist sem ákæran sé byggð á að tilteknu innihaldsefni vörunnar sem iðkandinn neytti, sem ekki hefur verið sýnt fram á að hafi vefjaaukandi áhrif, sé ruglað saman við annað efni, sem er á bannlista WADA og ber svipað heiti

1.

Kærandi byggir ályktun sína um að kærði hafi haft áhrif á framgang boðunar iðkanda til lyfjaeftirlits á ummælum iðkandans, sem viðhöfð voru við starfsmann Lyfjaeftirlitsnefndar ÍSÍ að kvöldi laugardagsins 9. mars 2013, samkvæmt yfirlýsingu starfsmannsins á dómskjali 1.3. Þar kemur fram að iðkandinn hafi rætt við kærða föstudaginn 8. mars 2013 og hafi kærði sagt henni þá að lyfjaeftirlitið væri að leita að henni til að boða í lyfjapróf en að líklegt væri að hún myndi falla ef hún færi í lyfjapróf strax. Vildi hann því að hún hinkraði og hefði ekki samband aftur við lyfjaeftirlitið. Í skýrslu Lyfjaeftirlitsnefndar ÍSÍ vegna máls 4/2013, sem lögð hefur verið fram í máli þessu, er vitnað til þessara sömu ummæla og enn fremur haft eftir iðkandanum að kærði hafi sagt við hana að hún myndi greinast of há í testostosterone þar sem hún hafi verið að taka inn svokallað D-bol, en sagt að hún geti farið í lyfjapróf eftir tvær vikur, þá yrði hún hrein.

Á framlögðu dómskjali (1.5) er undirritaður og vottaður vitnisburður kærða, dagsettur 12. mars 2013, þar sem hann játar að hafa haft samband við íþróttamann sem hann þjálfar að kvöldi föstudagsins 8. mars og sagt henni að lyfjaeftirlitið væri að leita að henni og að líklega hefði hún tekið efni er innihéldi efni af bannlista WADA.

Í greinargerð lögmanns kærða, dagsettri 17. apríl 2013, er staðfest að kærði hafi greint iðkandanum frá því að lyfjaeftirlitið væri að leita hennar, en því mótmælt að kærði hafi sagt iðkandanum að hún ætti að forðast að láta ná í sig strax. Enn fremur er því mótmælt að kærði hafi greint iðkandanum frá því að hún myndi líklegast mælast of há í testósteróni ef hún færi í lyfjapróf eins og fram kemur í kærinni, heldur hafi hann sagt iðkandanum að það gæti verið

að hún mældist há en hann einfaldlega vissi það ekki. Í annarri greinargerð lögmanns kærða, dagsettri 14. júní 2013, kemur fram að eftir að iðkandinn talaði um að hún hefði fundið fyrir þyngdaraukningu hafi kærði farið að efast um hvort efnið væri fullkomlega löglegt.

Í athugasemd við grein 2.2 í lögum ÍSÍ um lyfjamál er tekið fram að brot á grein 2.2, þ.e. notkun eða tilraun til notkunar á bönnuðu efni eða bannaðri aðferð, sé hægt að staðfesta með traustum aðferðum, svo sem viðurkenningu íþróttamannsins, og telur dómurinn að sama eigi við um brot á grein 2.8. Dómurinn telur því ljóst af vitnisburði kærða að hann hafi haft samband við iðkandann að kvöldi föstudagsins 8. mars og sagt henni að lyfjaeftirlitið væri að leita að henni og að líklega hefði hún tekið efni er innihéldi efni af bannlista WADA, en telur jafnframt að í þeim ummælum felist ekki brot á grein 2.8, sem kært er fyrir.

Kærði hefur mótmælt að hafa viðhaft þau ummæli sem iðkandinn hefur eftir kærða, að hún myndi greinast of há í testosterone ef hún færi í lyfjapróf, þar sem hún hefði verið að taka inn svo kallað D-ból. Iðkandinn ber að þessi ummæli hafi verið viðhöfð föstudaginn 8. mars 2013, en þá var ljóst að iðkandinn hafði hætt að taka inn vöruna 6 dögum fyrr. Telur dómurinn því ekki í ljós leitt að kærði hafi á þeim tíma sem iðkandinn tók inn vöruna talið að varan innihéldi efni af bannlista WADA.

Kærði hefur ennfremur mótmælt að hafa viðhaft þau ummæli sem iðkandinn hefur eftir honum, að kærði vildi að hún hinkraði og hefði ekki samband aftur við lyfjaeftirlitið, þar sem líklegt væri að hún myndi falla ef hún færi í lyfjapróf strax. Í grein 3.1 í lögum ÍSÍ um lyfjamál er kveðið á um að í málum sem Lyfjaráð ÍSÍ höfðar fyrir Dómstóli ÍSÍ vegna brota á þeim lögum beri ráðinu að færa sönnur á að um brot hafi verið að ræða og skulu sönnunarkröfur vera strangari en samkvæmt almennum sönnunarreglum einkamála, en þó ekki svo að allur vafi komi ákærða til góða. Dómurinn telur því að með vitnisburði iðkandans gegn staðfastri neitun kærða sé ósannað að hann hafi viðhaft tilgreind ummæli.

2.

Í undirrituðum og vottuðum vitnisburði kærða, sem fyrr er vitnað til, jatar hann að hafa útvegað iðkanda D-Ból Methadrogenol töflur til inntöku. Í skýrslu Lyfjaeftirlitsnefndar ÍSÍ vegna máls 4/2013 og undirrituðum og vottuðum vitnisburði iðkandans í því máli, sem einnig hefur verið lagður fram í þessu máli, er þetta staðfest. Dómurinn telur því í ljós leitt að kærði hafi útvegað iðkandanum umrædda vöru.

Í greinargerð lögmanns kærða er því mótmælt að í vitnisburði kærða hafi falist játning á ásetningi um að stuðla að því að iðkandinn neytti ólögmetra efna og því haldið fram að kærði hafi útvegað iðkandanum vöruna í góðri trú um að hún innihéldi aðeins leyfileg efni. Ekki verður ráðið af orðalagi í vitnisburði kærða að hann hafi fallist á að varan hafi innihaldið efni af bannlista WADA. Verður því að telja að játning kærða á því að hafa útvegað iðkanda vöru sem innihéldi efni af bannlista WADA liggja ekki fyrir. Til að skera úr um það er nauðsynlegt að ganga úr skugga um hvort sú vara sem leitt hefur verið í ljós að kærði útvegaði iðkandanum inniheldur efni af bannlista WADA.

Í kærinni kemur fram að kærði útvegaði iðkandanum töflur með heitinu D-ból (Methandrostanol), sem innihaldi efni sem sé bannað samkvæmt bannlista WADA og að iðkandinn staðfesti að hafa tekið vöruna inn. Í greinargerð kæranda, dagsettri 3. maí 2013, kemur fram að framleiðandi vörunnar er SDI-LABS, en á vefsíðum þess fyrirtækis kemur fram að virka efnið í vörunni sé Methandrostanol (misritað Methandrostanol í kærinni). Í skýrslu Lyfjaeftirlitsnefndar í máli 4/2013, sem lögð hefur verið fram í þessu máli, kemur

einnig fram að varan heiti D-Bol og samkvæmt innihaldslýsingu á vefsíðunni sé virka efnið í henni Methadrostenol, sem sé á bannlista WADA í flokki S1 (vefaukandi efni), nánar tiltekið í undirflokknum 1a (utanaðkomandi vefaukandi karlkynssterar). Kærandi virðist því byggja á því að það innihaldsefni vörunnar D-Bol frá SDI-LABS, sem sé á bannlista WADA, sé Methadrostenol. Ennfremur kemur fram í kærinni að niðurbrotsefni hins bannaða efnis sé meðal annars 17-oh-methyl-17a-methyl-18-norandrost-1,4,13-triene-3-one).

Efnaheitið Methadrostenol er ekki að finna í kafla S1, undirflokki 1a í bannlista WADA, en hafa ber í huga að upptalning efna í þessum kafla er ekki tæmandi og í hann falla einnig „önnur efni með svipaða efnafræðilega byggingu eða svipuð líffræðileg áhrif“, en það orðalag er notað til að komast hjá því að kaflinn þurfi að innihalda tæmandi upptalningu bannaðra efna í þessum flokki, sem væri ógerlegt. Í kaflanum er hins vegar að finna efnaheitið Methandienone, en samheiti þess (sem ekki kemur fram í bannlistanum) er Methandrostenolone, sem líkist Methadrostenol, heitinu á innihaldsefni vörunnar D-Bol frá SDI-LABS. Methandienone (Methandrostenolone) er meðal þeirra efna úr flokki S1 í bannlistanum sem einna oftast hafa komið við sögu í málum er varða lyfjamisnotkun og er m.a. virka efnið í töflum frá ýmsum framleiðendum þar sem D-Bol er ýmist vöruheitið eða áberandi hluti þess. Algengast er að sýna fram á misnotkun þess með því að greina niðurbrotsefni þess, 17β-hydroxymethyl,17α-methyl-18-norandrost-1,4,13-trien-3-one, í þvagsýni.

Við leit að heitinu Methadrostenol í efnafræðigagnagrunninum ChemSpider, sem inniheldur upplýsingar um meira en 26 milljónir mismunandi efnasambanda, fannst ekkert efni með þessu nafni. Við leit að Methadrostenol með Google leitarvélinni fundust engar síður með efnafræðilegum upplýsingum um efni með því nafni, en fjölmargar síður þar sem fjallað var um vöruna D-Bol frá SDI-LABS.

Á framlögðu dómskjali er yfirlýsing frá lyfjafræðingi, dagsett 14. júní 2013, þar sem því er haldið fram að ekki verði séð af innihaldslýsingu vörunnar D-Bol frá SDI-LABS að hún innihaldi nein efni sem eru á bannlista. Yfirlýsingunni fylgir ljósmynd af umbúðum vörunnar, þar sem greina má ítarlegri innihaldslýsingu. Þar kemur fram að heitið Methadrostenol er ekki efnaheiti heldur vörumerki, enda er það ritað með vörumerkistáknun (™), sem virðist eiga við sérstaka efnablöndu (a refined proprietary composite) sem nánar er lýst á umbúðunum. Í henni eru ekstraktar úr nokkrum jurtategundum, sem algengt er að nota í fæðubótarefni og eru sumar þeirra taldar geta aukið framleiðslu testósteróns í líkamanum, þó ekki hafi þótt ástæða til að bæta þessum jurtum eða efnum unnum úr þeim á bannlista WADA. Auk þessara ekstrakta og nokkurra annarra algengra efna og efnasambanda sem ekki eru á bannlista WADA eru hins vegar í innihaldslýsingu Methadrostenol efnablöndunnar talin upp tvö efni sem hafa svipaða efnafræðilega byggingu og vefaukandi sterar. Hvorugt þeirra er tilgreint sérstaklega á bannlista WADA, en eins og áður sagði er upptalning bannaðra efna í kafla S1, undirkafla 1a, ekki tæmandi og þessi efni gætu því hugsanlega fallið undir skilgreininguna „önnur efni með svipaða efnafræðilega byggingu eða svipuð líffræðileg áhrif“.

Fjallað er um annað þessara efna, 20-Hydroxyecdysone (einnig nefnt Ecdysterone), sem aðeins er nefnt með efnaformúlu sinni (7,(5β)-cholesten-2β,3β,14α,20R,22R,25-hexol-6-one) á umbúðum vörunnar, í greinargerð kærða og iðkandans, dagsettri 6. júlí 2013. Hitt efnið er 11,20-Dihydroxyecdysone (einnig nefnt Turkesterone). Bæði þessi efni tilheyra undirflokki steraefna sem nefnist ecdysteroids, en meðal efna í þeim flokki eru hormón sem stjórna æxlun og hamskiptum skordýra og annarra liðdýra. Eins og fram kemur í greinargerð kærða og iðkandans, dagsettri 6. júlí 2013, hefur sumum efnum úr þessum efnaflokki verið blandað í

fæðubótarefni vegna þess að þau eru af einhverjum talin vefaukandi, en nýleg rannsókn bendir þó ekki til að 20-Hydroxyecdysone hafi slík áhrif (Wilborn, C.D. *et al.*, Journal of the International Society of Sports Nutrition 2006, 3:19-27). Engar sambærilegar rannsóknir á 11,20-Dihydroxyecdysone eru tiltækar. Engin gögn hafa verið lögð fram í málinu sem styðja að þessi tvö efni séu vefaukandi eða skuli af öðrum ástæðum teljast til bannaðra efna samkvæmt bannlista WADA eða að þau hafi komið við sögu í málum er vörðuðu lyfjamisnotkun. Til að ákvarða hvort inntaka þeirra skuli teljast lyfjamisnotkun þarf því að skera úr um hvort þau teljist bönnuð vegna þess að þau falli undir orðalagið „önnur efni með svipaða efnafræðilega byggingu eða svipuð líffræðileg áhrif“.

Túlkun á orðalaginu „önnur efni með svipaða efnafræðilega byggingu eða svipuð líffræðileg áhrif“ samkvæmt orðanna hljóðan myndi leiða til þess að öll efni sem líkjast að efnafræðilegri byggingu einu eða fleiri bönnuðum efnum í þeim flokkum bannlistans þar sem þetta orðalag er notað væru sjálfkrafa einnig bönnuð. Við mat á því hvort tiltekið efni falli undir þetta orðalag, einkum ef ekki eru tiltæk gögn sem sýna fram á árangursbætandi eða önnur líffræðileg áhrif viðkomandi efnis, er hins vegar nauðsynlegt að hafa í huga að mörg efni með svipaða efnafræðilega byggingu og bönnuð efni geta verið algeng og jafnvel nauðsynleg líkamanum, en ekki haft árangursbætandi áhrif. Efnasambönd með einkennandi efnabyggingu steraefna (þrír sexhyrdir kolefnishringir og einn fimmhyrundur samtengdir, með mismunandi hliðarhópum) skipta til dæmis þúsundum og meðal þeirra eru efni sem eru nauðsynleg líkamanum en vitað er að ekki hafa árangursbætandi áhrif (t.d. kólesteról). Ef öll efni sem deila þessari grunnbyggingu teldust sjálfkrafa bönnuð, t.d. vegna þess að bannaða efnið Methandienone (Methandrostenolone) hefur hana og þau væru þannig „með svipaða efnafræðilega byggingu“ og Methandienone, væru öll steraefni einfaldlega bönnuð og því engin ástæða til að tilgreina nánar hver þeirra ættu að vera á bannlistanum, eins og þó er gert (t.d. utanaðkomandi, vefaukandi karlkynssterar). Því virðist ljóst að ekki sé sjálfgefið að efni „með svipaða efnafræðilega byggingu“ og tilgreint bannað efni sé sjálfkrafa bannað.

Alþjóðaíþróttadómstóllinn (CAS), sem er æðsti áfrýjunardómstóll heims í íþróttamálum kvað árið 2004 upp fordæmisgefandi dóm varðandi túlkun á orðalaginu „önnur efni með svipaða efnafræðilega byggingu eða svipuð líffræðileg áhrif“ (CAS 2004/A/726), sem síðan hefur verið vísað til í öðrum málum við sama dómstól (CAS 2009/A/1918 og CAS 2009/A/2019). Þar segir:

1. Þó íþróttamenn geti ekki véfengt ákvörðun WADA um að bæta tilgreindu efni á bannlistann, geta þeir véfengt ákvörðun um að líta svo á að annað tiltekið efni, sem ekki er sérstaklega tilgreint sem bannað efni, sé einnig bannað á þeim forsendum að það sé „svipað“ öðru efni sem sé sérstaklega tilgreint á bannlista WADA.
2. Til að efni teljist bannað á þeim forsendum að það hafi „svipaða efnafræðilega byggingu eða svipuð líffræðileg áhrif“ þarf að sýna fram á líkindi við eitt eða fleiri efni sem sérstaklega eru tilgreind í viðkomandi flokki bannlistans. Ekki er nóg að WADA, IOC eða annar lyfjaeftirlitsaðili slái því föstu að tiltekið efni falli í einhvern þann flokk bannlistans þar sem þetta orðalag er notað og sé því bannað (ef það er véfengt af íþróttamanninum), án þess að tilgreina hvaða efni, sem sérstaklega er tilgreint sem bannað í viðkomandi flokki bannlistans, hið „svipaða“ efni líkist.
3. Til að efni teljist bannað á þeim forsendum að það hafi „svipaða efnafræðilega byggingu eða svipuð líffræðileg áhrif“ þarf að íhuga þau þrjú skilyrði sem sett eru fram í grein 4.3 í Alþjóða lyfjareglunum (efnið hafi burði til að bæta árangur, stofni heilsu íþróttamannsins í hættu eða stríði gegn íþróttandanum). Aðeins er hægt að líta á efni sem bannað á þeim forsendum að það sé „svipað“ tilgreindu bönnuðu efni ef það uppfyllir tvö af þessum þremur skilyrðum.

Af ofangreindum upplýsingum um innihaldsefni Methadrostenol efnablöndunnar, sem er að finna í vörunni D-Bol frá SDI-LABS, er augljóst að tvö þeirra (20-Hydroxyecdysone og 11,20-Dihydroxyecdysone) hafa svipaða efnafræðilega byggingu og ýmis önnur efni í flokki S1, undirflokki 1a í bannlista WADA (einkennandi efnabyggingu steraefna), en eru ekki tilgreind sérstaklega í bannlistanum. Með hliðsjón af fyrrgreindum fordæmisgefandi dómi Alþjóðaiþróttadómstólsins er því nauðsynlegt að færa fram rök fyrir því að þessi tvö innihaldsefni vörunnar uppfylli tvö af ofangreindum þremur skilyrðum til að unnt sé að sakfella íþróttamann fyrir lyfjamisnotkun á grundvelli þess að hafa tekið þau inn. Engin slík rök hafa verið færð fram í málinu og telur dómurinn því ósannað að þessi efni skuli teljast til bannaðra efna í flokki S1, undirflokki 1a í bannlista WADA á grundvelli orðalagsins „önnur efni með svipaða efnafræðilega byggingu eða svipuð líffræðileg áhrif“.

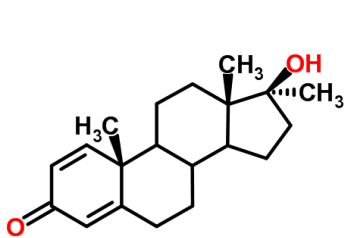
Að fenginni þeirri niðurstöðu að ósannað sé að þau tvö efni sem hér hefur verið fjallað um skuli teljast til bannaðra efna á bannlista WADA er ekki hægt að ráða af þeirri innihaldslýsingu vörunnar D-Bol frá SDI-LABS sem tiltæk er að í vörunni sé að finna nein efni á bannlistanum. Dómurinn tekur hins vegar fram að á grundvelli þeirra gagna sem lögð hafa verið fram í málinu er ekki hægt að útiloka að í vörunni séu einhver innihaldsefni sem ekki koma fram í innihaldslýsingu hennar og gætu verið á bannlistanum. Ekki er hægt að skera óyggjandi úr því nema með niðurstöðum efnagreiningar á annað hvort vörunni eða sýni frá einstaklingi sem hefði neytt hennar. Engin slík gögn hafa verið lögð fram í málinu.

Í greinargerð kærða og iðkandans, dagsettri 6. júlí 2013, er því haldið fram að svo virðist sem sönnunarfærsla kæranda varðandi það hvaða innihaldsefni vörunnar D-Bol frá SDI-LABS sé að finna á bannlista WADA snúist ekki um þau efni sem innihaldslýsing gefur til kynna að sé að finna í vörunni, heldur um efni sem hafið sé yfir nokkurn vafa að sé vefjaaukandi efni og bannað í íþróttum, en engar upplýsingar liggi fyrir um að sé að finna í vörunni. Sem fyrr segir byggir kærandi á því að í vörunni D-bol (Methadrostenol) frá SDI-LABS sé að finna Methadrostenol, sem sé í flokki S1, undirflokki 1a á bannlista WADA, þrátt fyrir að efni með því heiti sé ekki tilgreint á bannlistanum, en hafa ber í huga að upptalning efna í þessum kafla er ekki tæmandi og í hann falla einnig „önnur efni með svipaða efnafræðilega byggingu eða svipuð líffræðileg áhrif“.

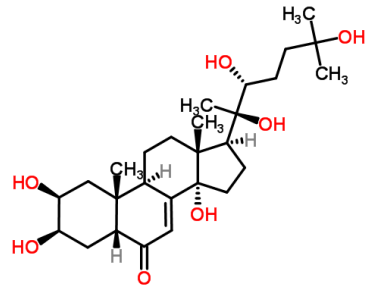
Eftir að fram hafði komið í yfirlýsingu lyfjafræðings, dagsettri 14. júní 2013, að Methadrostenol sé ekki efnaheiti heldur heiti efnablöndu, lagði kærandi fram nýja greinargerð, dagsetta 1. júlí 2013. Þar er staðhæft að helsta virka efnið í vörunni D-Bol frá SDI-LABS, sé í raun talið upp í innihaldslýsingu efnablöndunnar Methadrostenol, þ.e. efnið 7, (5β) –CHOLESTEN - 2β, 3β, 14α, 20R, 22R, 25-HEXOL-6-ONE. Einnig er staðhæft að talað sé um það efni í öllum texta á vefsíðum framleiðanda vörunnar, þar sem því sé einnig lýst hvernig efnabyggingu hins þekktu anabólíska stera dianabol (Methandrostenolone) hafi verið breytt við kolefnisfrumeind 17 í einkennandi efnabyggingu steraefna. Þessar staðhæfingar verða ekki skildar með öðrum hætti en að átt sé við að efnið 7, (5β) –CHOLESTEN - 2β, 3β, 14α, 20R, 22R, 25-HEXOL-6-ONE sé myndað með breytingu á efnabyggingu Methandienone (Methandrostenolone) við kolefnisfrumeind 17. Loks er staðhæft í greinargerðinni að þetta efni (væntanlega 7, (5β) –CHOLESTEN - 2β, 3β, 14α, 20R, 22R, 25-HEXOL-6-ONE) myndi niðurbrotsefni sem tilheyri efni á bannlista WADA, sem staðfesti svipuð líffræðileg áhrif. Er þar væntanlega átt við svipuð líffræðileg áhrif og það efni á bannlista sem myndar umrætt niðurbrotsefni, þó hvorki það efni á bannlista sem átt er við né það niðurbrotsefni sem átt er við séu tilgreind. Hins vegar er byggt á því í kærinni, eins og síðar verður vikið að, að efnið 17β-hydroxymethyl,17α-methyl-18-norandrost-1,4,13-trien-

3-one geti myndast eftir inntöku vörunnar D-Bol frá SDI-LABS, svo væntanlega er hér átt við það efni, sem er það niðurbrotsefni bannaða efnisins Methandienone (Methandrostenolone) sem oftast er notað til að sýna fram á misnotkun þess.

Í greinargerð kærða og iðkandans, dagsettri 6. júlí 2013, er því haldið fram að efnaformúlan sem sýnd er í innihaldslýsingu vörunnar D-Bol frá SDI-LABS, þ.e. (7, (5β) –CHOLESTEN - 2β, 3β, 14α, 20R, 22R, 25-HEXOL-6-ONE), sé ekki formúla fyrir Methandienone (Methandrostenolone), heldur formúla fyrir 20-Hydroxyecdysone, og hefur dómurinn gengið úr skugga um að það er rétt. Í tölvupósti frá lyfjafræðingi, dagsettum 5. júlí 2013, kemur einnig fram að efnin séu ólík og að ekki verði séð að efnið sem er að finna í vörunni D-Bol (20-Hydroxyecdysone) sé niðurbrotsefni Dianabol (Methandrostenolone). Dómurinn hefur gengið úr skugga um að byggingarformúlur þessara tveggja efna eru ólíkari en svo að Methandienone verði breytt í 20-Hydroxyecdysone eingöngu með breytingu á efnabyggingu Methandienone við kolefnisfrumeind 17 (sjá myndir, kolefnisfrumeind 17 er á efsta horni fimmhyrningsins).

Methandienone
(Methandrostenolone)

20-hydroxyecdysone
(7, (5β) –CHOLESTEN - 2β, 3β, 14α, 20R, 22R, 25-
HEXOL-6-ONE)

Þó það skipti ekki máli fyrir úrlausn málsins bendir dómurinn á að andstætt því sem haldið er fram í greinargerð kæranda, dagsettri 1. júlí 2013, er efnið 7, (5β) –CHOLESTEN - 2β, 3β, 14α, 20R, 22R, 25-HEXOL-6-ONE ekki nefnt á vefsíðum framleiðanda vörunnar (undirsíðunum legalsteroids.com/d-bol.html og legalsteroids.com/d-bol2.html). Þar er aðeins rætt um að varan D-Bol innihaldi Methandrostenol, sem sýnt hefur verið fram á að sé efnablanda sem inniheldur m.a. 20-Hydroxyecdysone og 11,20-Dihydroxyecdysone. Efnaheitið Methandienone er hvergi nefnt á vefsíðunum og efnaheitið Methandrostenolone aðeins einu sinni, þá sem virka efnið í vöru með heitinu Dianabol, en á vefsíðunum kemur fram að það sé ekki sama varan og D-Bol. Einnig er því haldið fram á vefsíðunum að andstætt Dianabol (Methandrostenolone), sem sé bönnuð vara, sé D-Bol (Methandrostenol) leyfileg vara. Ennfremur bendir dómurinn á að ekki verður séð að staðhæfing í greinargerð kæranda, dagsettri 1. júlí 2013, um að efnið 7, (5β) –CHOLESTEN - 2β, 3β, 14α, 20R, 22R, 25-HEXOL-6-ONE geti myndað sama niðurbrotsefni og efni á bannlista WADA sé studd neinum rökum.

Af framansögðu er því ljóst að kára þessi er byggð á því að kærandi hafi ályktað að efnið 20-Hydroxyecdysone (7, (5β) –CHOLESTEN - 2β, 3β, 14α, 20R, 22R, 25-HEXOL-6-ONE), sem er að finna í innihaldslýsingu efnablöndunnar Methandrostenol sem er í vörunni D-Bol frá SDI-LABS, en ekki hefur verið sýnt fram á að hafi vefjaaukandi áhrif, sé efni náskylt Methandienone (Methandrostenolone), sem er á bannlista WADA, og myndi sömu niðurbrotsefni og hafi svipuð líffræðileg áhrif og það efni. Ekkert hefur komið fram í gögnum málsins sem bendir til þess að sú ályktun fái staðist.

Dómurinn ítrekar að ekki er hægt að útiloka að í vörunni D-Bol frá SDI-LABS séu einhver innihaldsefni sem ekki koma fram í innihaldslýsingu hennar og gætu verið á bannlista WADA, en engin sönnunargögn þar að lútandi hafa verið lögð fram í málinu.

Kærði hefur óskað eftir að dómur þessi verði birtur með nafnleynd, en dómurinn telur það ekki þjóna hagsmunum kærða.

DÓMSORÐ

Kærði, Jens Andri Fylkisson kt.181075-4819, telst sýkn af öllum kröfum kæranda, Lyfjaráðs ÍSÍ í þessu máli.

Gunnar Guðmundsson
(sign)

Sigurður I. Halldórsson
(sign)

Sigurður Magnússon
(sign)

Heimilt er að skjóta til áfrýjunardómstóls ÍSÍ, dómum og úrskurðum dómstóls ÍSÍ. Frestur til að áfrýja máli til áfrýjunardómstóls ÍSÍ er ein vika frá því að aðila máls var kunnugt um niðurstöðu málsins, en þó eigi síðar en 4 vikum eftir að dómur undirréttar var upp kveðinn.